

RV. 470. BHĀG. P. 8,1,27. N. pr. eines Dānava HARIV. 14289. eines Affen R. 6,22,3. — 3) f. पृथु a) *Nigella indica* Roxb. AK. 2,9,37. H. an. MED. (wo स्त्री st. ऽस्त्री zu lesen ist). — b) = किङ्कुपत्नी (s. u. व-क्पत्नी AK. 2,9,40. H. an. (wo वाष्पिका st. वापिका zu lesen ist). MED. — c) *Optum* ÇABDAR. im ÇKDr. — 4) f. पृथ्वी a) die (breite) Erde NAIGH. 1,1. 3,30. AK. 2,1,3. H. 935. MED. v. 19. HALĀJ. 2,1. UĒGVAL. RV. 6, 12,5. 10,187,2; vgl. उर्वी पृथ्वी यावापृथिवी 6,70,1. 4. — Spr. 1139. ÇĀK. 99,14. v. I. PAÑKĀT. I, 51. VET. in LA. 35,19. ०रात्र्य VID. 110. Erde als Element ÇYVĀÇV. UP. 2,12. Vgl. पृथिवी. — b) *Nigella indica* Roxb. AK. 2,9,37. MED. — c) = किङ्कुपत्नी AK. 2,9,40. MED. — d) *Boerha- via procumbens* Roxb. (s. पुनर्वी). — e) grosse *Kardamomen* RĀGĀN. im ÇKDr. — f) ein best. *Metrum*, 4 Mal — — — — —, — — — — — ÇAUT. 41. KHANDOM. 90. COLBR. Misc. Ess. II, 162 (XII, 1). Ind. St. 8,393. ein anderes 11silbiges *Metrum* ebend. 377. — g) N. pr. der Mutter des 7ten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpiṇī H. 39. — Vgl. पार्थव.

पृथुक (von पृथु) 1) m. breitgedrücktes Korn AK. 2,9,47. 3,4,3. H. 401. an. 3,72. MED. k. 125. HALĀJ. 2,430. TBR. 3,8,24,3. Suçr. 1,236, 9. 2,509,9. gaṇa अप्पादि zu P. 5,1,4. Auch n. BRAHMAVAIV. P., BRAH- MAKHAṆḌA 27 nach ÇKDr. — 2) m. Kind, Knabe, das Junge eines Thie- res UNĀDIS. 5,53. AK. 2,5,38. 3,4,3. H. 338. H. an. MED. HALĀJ. 2, 347. ÇIG. 3,30. पृथुका von einem Knaben und einem jungen Vogel HA- RIV. 1134. पृथुका Mädchen ÇKDr. Vgl. प्रथुक. — 3) f. आ = पृथु, पृथ्वी, किङ्कुपत्नी ÇABDĀK. im ÇKDr.

पृथुकर्मन् (पृथु + कर्त्) m. N. pr. eines Sohnes des Çaçavindu und Grosssohnes des Kītrāratha VP. 430. — Vgl. u. पृथु 2, c.

पृथुकल्पिनी v. I. für पथकल्पना HALĀJ. 4, 55.

पृथुकीय adj. von पृथुक 1. gaṇa अप्पादि zu P. 5,1,4. — Vgl. पृथुक.

पृथुकीर्ति (पृथु + कीर्त्) 1) m. N. pr. eines Sohnes des Çaçavindu VP. 420. — 2) f. N. pr. einer Tochter Çūra's HARIV. 1927. 1931.

पृथुकोल (पृथु + कोल) m. eine Art Judendorn (रात्रवदर) RĀGĀN. im ÇKDr.

पृथुका adj. = पृथुकीय gaṇa अप्पादि zu P. 5,1,4.

पृथुग (पृथु + 1. ग) m. pl. N. einer Klasse von Göttern unter Manu Kākshusha VP. 263.

पृथुगमन् (पृथु + गमन्) adj. breitbähnig (etwa so v. a. vierschrötig): क- न्निश्चित्रमिषण्यसि चिकित्वापृथुगमानं वाश्रं वावृधथै RV. 10,99,1. — Vgl. पृथुगमन्.

पृथुमीव (पृथु + ग्रीवा) m. N. pr. eines Rākshasa (der Breitnackige) R. 3,29,30.

पृथुच्छद (पृथु + छद) m. eine best. breitblättrige Pflanze (हरिद्र्भा) RĀGĀN. im ÇKDr.

पृथुञ्जय (पृथु + ञ्ज) adj. f. आ breitthüftig P. 4,1,56, Sch. RV. 10,86, 8. Spr. 918.

पृथुञ्जय (पृथु + ञ्जय) m. N. pr. eines Sohnes des Çaçavindu VP. 420.

पृथुञ्जन् (पृथु + ञ्जन्) adj. breitbähnig AV. 5,1,5. — Vgl. पृथुगमन्.

पृथुञ्जय (पृथु + ञ्जय) adj. f. ई weite Flächen einnehmend, sich breit ma- chend: भद्रा वै रातिः पृणतो न दत्तिणा पृथुञ्जयी अमुपैव ञ्जन्ती RV. 4, 168,7. रथ 4,44,1.

पृथुञ्जयस् adj. dass. NIA. 5,9. Indra RV. 3,49,2. ब्रह्मन् 10,30,1.

पृथुता (von पृथु) f. Breite Suçr. 1,117,18. 301,7. VARĀH. BRH. S. 58,18.

पृथुव (wie eben) n. dass. VARĀH. BRH. S. 52,4. 27. Schol. zu KĀTJ. ÇA. 217,21.

पृथुदृशिन् (पृथु + दृश्) adj. einen weiten Blick habend in übertr. Bed. Suçr. 1,311,21.

पृथुदान (पृथु + 1. दान) m. N. pr. eines Sohnes des Çaçavindu VP. 420.

पृथुपत्तम् (पृथु + पत्) nach ŚĪJ. adj. breite Seiten habend; eher n. breiter Seitenraum (des Wagens): वक्स्व मृकः पृथुपत्तम् रथे RV. 8,26,23.

पृथुपत्र (पृथु + पत्र) m. eine Art Knoblauch (रक्तलम्पुन) RĀGĀN. im ÇKDr.

पृथुपर्शु (पृथु + पर्शु) adj. breite Hippen tragend RV. 7,83,1.

पृथुपलाशिका f. = शटी, पलाशक *Curcuma Zedoaria* Rose. RĀGĀN. im ÇKDr.

पृथुपौत्रम् (पृथु + पा०) adj. weit scheinend, — schimmernd: Agni RV. 3,2,11. 3,1. 5,1. 27,5. die Rosse der Ushas 61,2. der Wagen der Açvin 8,5,2. von Indra-Vāju 4,46,5.

पृथुपाणि (पृथु + पा०) adj. breithändig: Savitar RV. 2,38,2.

पृथुप्रगाण (पृथु + प्र०) adj. breiten Zugang habend RV. 3,5,7.

पृथुप्रगामन् (पृथु + प्र०) adj. weit schreitend RV. 1,27,2.

1. पृथुबुध्न (पृथु + बुध्न) adj. breite Basis (Fuss, Sohle, Untertheil u. s. w.) habend: प्रावन् RV. 1,28,1. AV. 12,3,14. VS. 1,14. SHADV. Br. 4,3. LĀTJ. 10,15,14.

2. पृथुबुध्नै (wie eben) adj. auf breiter Grundlage stehend, — ruhend: दीर्घा रायः पृथुबुध्नः सभावान् RV. 4,2,5 (vgl. 10,47,3, wo das Wort proparox. ist). अथ यदैषा पृथुबुध्नस एतास्तीर्थे नार्यः पौस्यानि तस्युः 4,169,6.

पृथुमूढीका (पृथु + मू०) f. breite Weinbeere, wohl Rosine MBh. 7,2309.

पृथुपशस् (पृथु + प०) 1) adj. dessen Ruhm weit reicht, weit berühmt MBh. 7,2783. HARIV. 1973. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Çaçavindu VP. 420 (vgl. HARIV. 1973, wo पृथुपशस् Beiw. des Prthuçravas ist). des Varāhamihira COLBR. Misc. Ess. II, 477, N. Verz. d. B.H. No. 861.

पृथुयामन् (पृथु + या०) adj. breitbähnig: Ushas RV. 6,64,4.

पृथुरश्मि (पृथु + रश्मि) m. N. pr. eines Jati PAÑKĀV. Br. 8,1,4. 13,4,16. Ind. St. 3,465, N. 3. — Vgl. पार्थुरश्मि.

पृथुरुक्म (पृथु + रु०) m. N. pr. eines Sohnes des Parāgit (Parāvṛt) HARIV. 1980. fg. ०रुक्मन् VP. 420.

पृथुरोमन् (पृथु + रो०) m. Fisch (breithaarig d. i. schuppig) AK. 1,2, 3,17. H. 1343. HALĀJ. 3,35. VARĀH. BRH. S. 85,66. ०रोमपुगम die Fische im Thierkreise BRH. 1,10.

पृथुलै (von पृथु) 1) adj. f. आ gaṇa सिध्मादि zu P. 5,2,97. breit, gross AK. 3,2,10. H. 1430. HALĀJ. 4,14. सायक MBh. 4,1336. श्रोणि ÇIG. 10, 65. ०लोचन MBh. 1,4412. 5,3082. 14,1543. शाखा KATHĀS. 26,20. ०वि- क्रम BHĀG. P. 4,22,1. पृथुलौञ्जस् MĀRK. P. 111,16. — 2) f. आ = किङ्कुप- त्नी GĀTĀDH. im ÇKDr.

पृथुलान् (पृथुल + अन्त = अन्ति Auge) m. N. pr. eines Fürsten MBh. 2, 320. eines Sohnes des Katuraṅga HARIV. 1698. fg. VP. 445. BHĀG. P. 9,23,10.

पृथुवक्त्रा (पृथु + वक्त्र) f. die Breitmäulige, N. einer der Mütter im